

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΓΟΝΖΑΛΕΣ

ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΣΤΡΑΤΑΡΧΟΥ

Ἱστορικὸν μυθιστόρημα

[Συνέχεια]

Χάρις εἰς τὸν θάνατον, ὃν ἔφερον, ἀρκετὰ γενναίως ὑπέστησαν τὴν πρώτην προσβολήν· ἡλπίζον ἄλλως τε ὅτι ταχέως θὰ συνήπτετο πάλιν σῶμα πρὸς σῶμα· ἀλλ' οἱ χωρικοί, ἐνθαρρυνόμενοι ὑπὸ τοῦ βλέμματος τοῦ Διδιέ, ἐθαυματούργησαν ἀληθῶς· τὰ κτυπήματα ἐπιπτον βροχηδὸν καὶ ἀντήχουν μετὰ φοβεροῦ δούπου.

Οἱ θωρακοφόροι, μεμολωπισμένοι καὶ αἰμόφυρτοι, δὲν ἀντέσχον ἐπὶ τέλους εἰς τὴν ἄνισον ταύτην πάλιν καὶ στρέψαντες τὰ νῶτα ἤρξαντο τρέχοντες δρομαίως, ἀφίνοντες εἰς τὴν διακρίσιν τοῦ ἐχθροῦ τὸ φέρετρον, ὅπερ μετέφερον μετὰ τοσοῦτου ζήλου.

Οἱ χωρικοὶ ἀπηξίωσαν νὰ καταδιώξωσιν αὐτούς· ὑπερήφανοι δὲ διὰ τὴν ἀνέλπιστον ταύτην ἐκδίκησιν ἤρκεσθησαν βλέποντες αὐτοὺς φεύγοντας στηριζόμενοι θριαμβευτικῶς ἐν πολεμικῇ στάσει ἐπὶ τῶν ροπαλῶν αὐτῶν.

Ἄλλ' ὁ Μουσερόν δὲν ἐμιμήθη αὐτούς· εἶναι ἀληθὲς ὅμως ὅτι ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ του ὑπῆρχεν ἔτι ἡ ἐρυθρὰ αὐλάξ τοῦ σχοινίου. Διὰ τοῦτο, διαρκούσης τῆς πάλης, εἶχε συλλέξει μετὰ σπουδῆς ὅσους εὗρε χαμαὶ χάλικας καὶ ἤρξατο ἡρωϊκῶς διώκων τοὺς φυγάδας καὶ ρίπτων κατ' αὐτῶν πέτρας. Συγχρόνως ἐκραύγαζε σαρκαστικῶς αὐτοῖς :

— Σὰς συνιστῶ ἀλοιφήν ἀπὸ μέλι καὶ κερί, καλοὶ μου λαγῶοι· εἶναι θαυμασιὰ διὰ τὰ κτυπήματα καὶ ταῖς χιονίστραις.

Τέλος ἐπανήρχετο ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, ὅτε μικρὰ κραυγὴ ἠκούσθη ἐν τῷ μέσῳ τῶν καλῶν.

Ἦτο ἡ Σεβρέτη, ἣτις ἐξήρχετο τῆς κρύπτης αὐτῆς σείουσα πολεμικῶς ἄνωθεν τῆς κεφαλῆς της τὰ δύο ξίφη τῶν θωρακοφόρων. Ἰδοῦσα τὸν ἀδελφόν της ἐρρίφη εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ.

Οἱ δύο νάνοι ἀπεχωρίσθησαν τῆς ἀδελφικῆς αὐτῶν περιπτύξεως ἵνα γονυπετήσωσι πρὸ τοῦ γενναίου αὐτῶν ὑπερσπιστοῦ, οὗτινος ἡσπάζοντο μετὰ σεβασμοῦ τὰς χεῖρας.

— Ἰδοὺ ὅτι εἰσθε ἐκτὸς κινδύνου, καλοὶ ἄνθρωποι, εἶπεν ὁ νέος κυνηγός· ἐξακολουθήσατε τὸν δρόμον σας καὶ εἴθε ὁ Θεὸς νὰ σὰς διαφυλάττῃ!

— Ἀλλοῖμονον! ἀγαπητὲ αὐθέντα, εἶπε στεναχάσα ἡ Σεβρέτη, εἰμεθα ἐξηντλημένοι ἐκ τοῦ κόπου καὶ ἐγὼ καὶ ὁ ἀδελφός μου. Πρὸ δύο ἡμερῶν περιπλανώμεθα εἰς τὴν ἐξοχὴν χωρὶς ἄσυλον καὶ χωρὶς ἄρτον.

— Ἀφοῦ τόσον γενναίως μὰς ἐσώσατε τὴν ζωὴν, θὰ μὰς ἀφήσετε ν' ἀποθάνωμεν ὡς σκύλοι; προσέθηκεν ὁ Μουσερόν.

Ὁ Διδιέ ἠρυθρίασε καὶ ἐφάνη ὑπερβαλλόντως ταραχθεὶς.

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, εἶπε μετὰ μικρὸν δισταγμόν, ἤθελα νὰ ἡδυνάμην νὰ σὰς βοηθήσω διὰ τοῦ βαλαντίου, ὅπως διὰ τοῦ βραχίονός μου, εἶμαι ἀλλ' ἡναγκασμένος νὰ σὰς ὁμολογήσω ὅτι τὴν στιγμήν ταύτην εἶμαι ὡς σεῖς πτωχός. Ὁ κηδεμὼν μου μοὶ δίδει τόσον ὀλίγα χρήματα, ὥστε οὐδ' ἐλεημοσύνην εἰς τοὺς πτωχοὺς δύναμαι νὰ κάμω.

— ὦ! συγχωρήσατέ μας, κύριε Διδιέ, ἀνέκραξεν ὁ νάνος μετὰ διαχύσεως· εἰμεθα ἀχάριστοι νὰ σὰς ταράσσωμεν τοιοῦτοτρόπως. Χαίρετε! καὶ ἂν ἀποθάνωμεν ἐδῶ, θὰ εὐχόμεθα εἰς τὸν Θεὸν νὰ πληροῖ χρυσοῦ τὴν γενναίαν σας χεῖρα, χαρὰς τὴν ἔντιμον καρδίαν σας καὶ ἰσχύος τὸν στιβαρὸν βραχίονά σας.

— Πιστεύσατε, εἶπεν ἱκετευτικῶς ὁ νάνος, ὅτι δὲν ζητοῦμεν ἀπὸ ὑμᾶς ἐλεημοσύνην· ἤθελα νὰ σὰς παρακαλέσω μόνον νὰ μὰς δώσετε φιλοξενίαν μέχρι τῆς αὔριου.

— Εἶν' ἀληθὲς ὅτι δὲν εἰμεθα ἀπαιτητικοί, ἐξηκολούθησεν ὁ Μουσερόν, καὶ θὰ ἡρκούμεθα εἰς ὀλίγον ἄχυρον εἰς τὴν κατοικίαν τῶν σκύλων σας· ἀλλὰ κακῶς ἐπράξαμεν νὰ εἰμεθα τόσον ἀδιάκριτοι. Συγγώμην, εὐγενέστατε!

Ὁ Διδιέ ἐπληξεν διὰ τοῦ ποδὸς τὴν γῆν καὶ ἔδηξε τὰ χεῖλην.

— Ἐπεθύμουν ἐξ ὅλης καρδίας νὰ σὰς φανῶ χρήσιμος, δυστυχεῖς μου φίλοι, ὑπέλαβε. Δυστυχῶς αἱ διαταγαὶ τοῦ εὐγενεστάτου Αὐρηλιανοῦ Μαρίνου δὲ Μονσενύ, τοῦ ἐντιμοτάτου θεοῦ μου, εἶναι ἀκάμπτως αὐστηραί. Δὲν δέχεται εἰς τὸν πύργον οὔτε βοημοὺς, οὔτε πλάνητας, οὔτε...

— Νέε μου αὐθέντα, ἀνέκραξε ζωηρῶς ἡ Σεβρέτη, δὲν εἰμεθα, δόξα τῷ Θεῷ, οὔτε βοημοί, οὔτε πλάνητες. Ἀκριβῶς δὲ οἱ ἀγύρται αὐτοὶ μὰς ἔφερον εἰς τὴν ἀξιοθρήνητον αὐτὴν κατάστασιν.

— Ἐπὶ τέλους τί εἰσθε; πόθεν ἔρχεσθε; πῶς δὲν γνωρίζετε κἀνένα, ἀπὸ τὸν ὅποιον νὰ ζητήσετε βοήθειαν; ἠρώτησεν ὁ Διδιέ.

— Γνωρίζομεν πολλοὺς καὶ εὐγενεῖς· ὁ μεγαλύτερος μάλιστα τῶν εὐγενῶν δὲν θὰ μὰς ἠρνεῖτο ἂν ἦτο ἐδῶ, ὑπέλαβεν ὁ νάνος μετὰ στόμφου.

Ὁ νεανίας ἠτένισεν αὐτὴν ἐκπληκτός.

— Καὶ πῶς ὀνομάζεται ὁ μέγας αὐτὸς αὐθέντης;

— Μὴ ἀκούετε αὐτὴν τὴν φλύαρον, διέκοψεν ὁ Μουσερόν τραχέως· αὐτὴ μόνον πρίγκηπας, διασκεδάσεις καὶ πολυτέλειαν ὀνειρεύεται. Ἐννοεῖ ἕνα ἀρχηγὸν ἐταιρίας, ὅστις θὰ μὰς ὠδήγει εἰς Ἱταλίαν διὰ νὰ τον διασκεδάζωμεν, ἀλλ' ὁ ὅποιος μὰς ἐγκατέλειπε γυμνοὺς καὶ χωρὶς χρήματα.

— Ταλαίπωροι! τὸ λογικὸν αὐτῶν σκοτιζέται, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Διδιέ.

Καί, συγκινηθεὶς ἐκ τῆς τοσούτης ἀθλιότητος, διέταξε τοὺς χωρικοὺς νὰ ὀδηγήσωσι τοὺς νάνους εἰς τὸν πύργον τοῦ Μονσενύ ὑπ' εὐθύνην του καὶ νὰ συστήσωσιν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀρχιτρίκλινον Βερνάρ.

— Εὐχαριστῶ, εὐγενέστατε, εἶπεν ὁ νάνος ὑποκλινόμενος· ἀλλ' ἐπειδὴ ἔχετε τὴν γενναίότητα νὰ μὰς χορηγήσετε βοήθειαν καὶ προστασίαν, δὲν θὰ σὰς ἀφίσσωμεν, ἂν μὴ σὰς δώσωμεν τοῦλάχιστον ἓν δαῖγμα τῆς εὐγνωμοσύνης μας.

— Μήπως θὰ μοὶ δώσετε βάλσαμόν τι διὰ τὴν θεραπείαν τῶν κτυπημάτων καὶ τῶν χιονιστρῶν; ὑπέλαβε μειδιῶν ὁ κυνηγὸς νομίζων ὅτι ὁ νάνος ἀστείζεται.

Ὁ νάνος ἠγορήθη καὶ εἶπε μετὰ σοβαρότητος :

— Κἀτὶ καλλίτερον, εὐγενέστατε. Ὁμιλῶ σπουδαίως.

Εἴτα προσέθηκε χαμηλοφώνως πλησιάζων τῷ Διδιέ :

— Ἀνεκάλυψα ἕνα θησαυρόν.

— Θησαυρόν! ἐπανελάβεν ὁ Διδιέ πάντοτε μειδιῶν καὶ ἀρχίζων νὰ πιστεῦῃ ὅτι ὠμίλει πρὸς παρὰφρονά.

— Θησαυρόν! ἐπανελάβον οἱ χωρικοὶ προχωροῦντες πρὸς τὸν Μουσερόν, καίτοι ἦσαν πεπεισμένοι ὅτι ὁ νάνος ἦτο μάγος ἢ δαιμόνιον πρώτης τάξεως.

Καὶ ἐφαντάζοντο ἤδη σαπφείρους, ἀδάμαντας, μαργαρίτας καὶ ἄλλους πολυτίμους λίθους συσσωρευμένους ἐντὸς σκοτεινοῦ καὶ μυστηριώδους σπηλαίου.

— Μὴ γελάτε, ἀγαπητὲ αὐθέντα, εἶπεν ὁ νάνος, διότι ἐδῶ ἀκριβῶς θὰ σὰς δώσω τὴν ἀπόδειξιν τῶν λόγων μου.

— Βεβαίως, ἐψιθύρυσεν ὁ Διδιέ, ὁ ταλαίπωρος ἔχασε τὸ λογικὸν ἐκ τοῦ φόβου.

— Βεβαίως, ἐσκέφησαν οἱ χωρικοί, τὸ τέρας αὐτὸ εἶναι μάγος.

Ὁ Μουσερόν ἐπροχώρησε βήματά τινα πρὸς τὰ πρόσω καὶ τείνων τὴν χεῖρα πρὸς τὸ φέρετρον :

— Ἀνοίξατε αὐτὸ τὸ φέρετρον, εἶπε, καὶ θὰ εὕρετε, ἂν δὲν ἀπατώμαι, ἄλλο τι ἢ πτώμα.

Πάντες ἐσίγησαν καὶ ἠτένισαν οἰονεὶ μετὰ τρόμου τὸ μυστηριώδες κιβώτιον. Παράδοξος συγκίνησις κατεῖχε πάντων τὰς καρδίας. Τὸ πένθιμον ἐκεῖνο παραπέτασμα, ἀντὶ νὰ ἐμπνεύσῃ θρησκευτικὸν σεβασμὸν, ἐφάνετο ἀνόσιον καὶ ιεροσυλον. Ἐγκλημα ἐφάνετο καλυπτόμενον ὑπὸ τὸν πέπλον ἐκεῖνον, ἐφ' οὗ ἀπετυποῦντο ἄόρατοι αἰμακτηραὶ κηλίδες. Ὁ Διδιέ ἐσκέπτετο μετ' ἐκπληξέως πόθεν προήρχετο ἡ κατέχουσα καὶ τὰ μέλη καὶ τὸν νοῦν του ἁγωνία, ὡς εἰ τὸ μυστήριον τῆς εἰμαρμένης αὐτοῦ συνεδέετο ὅλον πρὸς τὸ αἶνιγμα ἐκεῖνο. Παρὰ τὸ δέλεαρ τῆς λέξεως θησαυρός, ἕκαστος ἠσθάνετο ἑαυτὸν παραλυόμενον καὶ διατεθειμένον μᾶλλον νὰ φύγῃ ἢ νὰ ἐγγίσῃ τὸ φέρετρον.

— Καὶ ἐγὼ νομίζω ὅτι καθεὶ ἄλλο παρὰ πτώμα εἶναι, διότι δὲν εἶναι ὅσων ἄνθρωπος βαρὺ, παρετήρησεν εὐλόγως ὁ Ρεμύ.

— Ὁ διαβολάκος ἔχει δίκαιον, προσέθηκεν ὁ Μαρσέλ, θὰ ἦναι βέβαια κρυμμένος θησαυρός.

— Οὐδὲν ἀπλούστερον ἢ νὰ βεβαιωθῇτε ἂν ὁ νέος αὐθέντης σας τὸ ἐπιτρέπῃ, εἶπεν ὁ Μουσερόν.

Καὶ ἀνέμεινε τὴν διαταγὴν τοῦ Διδιέ.

Οὗτος ἤσθάνετο ἐαυτὸν ὠθούμενον ὑπὸ πυρετωδούς ἀνυπομονησίας, συγχρόνως δὲ συγκρατούμενον ὑπὸ δυσειδαίμονος προαισθήματος. Τέλος, μὴ ἀντέχων πλέον εἰς τὴν κατέχουσαν αὐτὸν περιέργειαν, ἔδωκε τὸ σημεῖον τῆς συγκαταθέσεως. Ὁ νέος τότε, γονυπετήσας πρὸ τοῦ φερέτρου, ἀνήγειρε διὰ σταθερᾶς χειρὸς τὸ καλύπτον αὐτὸ παραπέτασμα.

Ἰδόντες ἀποκαλυφθὲν τὸ φέρετρον, ὁ Διδιέ, ἡ Σεβρέτη καὶ οἱ δύο χωρικοὶ ἐπλησίασαν καὶ ἐσχημάτισαν κύκλον περὶ τὸν νάνον κατωχρὸν ἐκ τῆς ἀγωνιώδους προσδοκίας. Μόλις ἀνέπνεον.

Ὁ Μουσερόν ἀφῆρσε τὰς ἐξ ἐπιχρύσου ὀρειχάλκου ἀγκυρίδας καὶ ἀνήγειρε βραδέως τὸ κάλυμα τοῦ φερέτρου.

Πάντες ταύτοχρόνως ἀφῆκαν κραυγὴν ἐκπληξέως καὶ θαυμασμοῦ.

Καὶ ὅμως δὲν εἶδον ἀπαστράπτοντα τεμάχια χρυσοῦ καὶ πολυτίμους λίθους· ἀλλ' οὐδὲ τὴν τραχείαν καὶ ἡλιοκαῆ μορφήν ἀρχηγοῦ τινος θωρακοφόρου μὲ μιζοπόλιον γενειάδα, οὐδὲ τὸ πτώμα ἀτυχοῦς Ἰουδαίου, δηλητηριασθέντος ὑπὸ πονηροῦ ὀφειλέτου. Ὅχι, τὸ φέρετρον περιεῖχε τὸ ἄπνουν σῶμα νεκρᾶς κόρης, καλλονῆς ἀληθῶς θαυμασίας, παρὰ τὴν ὠχρότητα αὐτῆς, ἣτις καθίστατο καταφανέστερα ἐκ τοῦ βαθέως χρώματος τῶν ἐνδυμάτων τῆς. Βλέπων τις αὐτὴν οὕτως ἐξηπλωμένην θὰ ἔλεγεν ὅτι ἔχει πρὸ αὐτοῦ μίαν ἐκ τῶν βυζαντινῶν ἐκείνων παρθένων τῶν γεγλυμμένων ἐν τοῖς σηκοῖς τῶν μητροπόλεων ὑπὸ γλύπτου, ἐμπορομένου ὑπὸ τῆς ἀκάμπτου πίστεως τῶν πρώτων χριστιανικῶν αἰώνων. Ἡ ἀπλὴ καὶ παλαιὰ αὐτῆς ἐσθῆς προσέθετεν ἔτι εἰς τὴν αἰγλήν τοῦ νεαροῦ καὶ χαρίεντος ἐκείνου προσώπου, ἐφ' οὗ ἐφάνετο ἡ χάρις τῆς παιδικῆς ἡλικίας, καὶ ὅπερ ἡ θλίψις δὲν ἠδυνήθη νὰ μαράνη. Ἡ ὀδὴν εἶχεν αὐλακώσει τὰ ἀγνὰ καὶ θελκτικὰ ἐκείνα χαρακτηριστικά, ὡς τὸ ὕδωρ αὐλάκωνει τὸ μάρμαρον. Οὐδέποτε ἐξαισιοτέρα μελανὴ κόμη ἔσπεψε παρθενικὸν μέτωπον· οὐδέποτε μεταξοειδεῖς ὄφρυς ἐσχημάτισαν χαριέστερα τόξα ἄνωθεν λευκῶν βλεφάρων, μὲ μακρὰς μελανὰς βλεφαρίδας· οὐδέποτε εἶδε τις χεῖλην ἐρυθρότερα καὶ λεπτότερα τῶν χειλέων ἐκείνων, ἅτινα εἶχον κλεισθῆ ἐκ τινος ἀγνώστου μαρτυρίου.

Ὁ Διδιέ ἔμεινεν ἐκθαμβος εἰς τὴν οὐρανίαν ἐκείνην ἐμφάνισιν· διεννοεῖτο ὅτι ἂν ἡ νεῖς ἐκείνη ἦτο νεκρά, πᾶν, ὅ,τι ποτὲ ὄνειρεύθη ὠραῖον καὶ καλὸν ἐν τῷ βίῳ, ἀπώλετο. Κατελήφθη ὑπὸ παραδόξου αἰσθήματος θλίψεως καὶ κύψας πρὸς τὸ ἄπνουν σῶμα τῆς νεαρᾶς κόρης ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς ἵνα πεισθῇ ἂν πάλλῃ ἔτι.

Παρήλθον στιγμὰί τινες μακραὶ ὡς ἔτη δι' αὐτόν. Ἐπασχεν οἰκτρῶς, ἐν τῇ ὀδύνῃ του δὲ ταύτῃ εὗρισκε μυστικόν τι θέλημα. Περὶ αὐτὸν ἐπεκράτει ἄκρα σιγή. Ἀνεξερεύνητον μυστήριον τῶν ἀνθρωπίνων συμπαθειῶν! οἱ ἄθλιοι νάνοι καὶ οἱ ἄξεστοι χωρικοὶ ἤγάπων ἤδη τὴν νε-

κρὰν ἐκείνην, τὴν ἄγνωστον καὶ ὠραίαν ὡς Σεραφεῖμ.

— Ἀλλὰ δὲν εἶναι νεκρά! ἀνέκραξεν αἰφνης ὁ Διδιέ αἰσθανθεὶς τὴν καρδίαν τῆς κόρης παλλούσαν ὑπὸ τὴν χεῖρά του.

Οἱ ὀφθαλμοὶ του ἀπήστραψαν καὶ νευρικός τρόμος συνετάραξε τὸ σῶμά του.

— Τί! προσέθηκεν, ἂν ὁ παντοδύναμος Θεὸς τὸ ἐπιτρέπῃ, θὰ ἴδω τὸ βλέμμα τῆς καὶ θ' ἀκούσω τὴν φωνὴν τῆς!

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν τὸ σύμπαν κατέρρεεν ἐν τῇ φαντασίᾳ τοῦ ὑποχωροῦν ἐνώπιον τῆς θελκτικῆς ἐκείνης εἰκόνας, ἥτις βαθμυθὸν ἐνεψυχούτο, ἐνώπιον τοῦ θαυμασίου ἐκείνου ἀγάλματος, ὅπερ δι' ἐνὸς φουσηματος θὰ ἐκινεῖτο καὶ θὰ ἐβλάδιζεν. Ἰερὰ τῆς νεότητος γοητεία! Ὁ νέος ἐκείνος, ὅστις ἐσυνειθίσεν ἤδη εἰς τὰ παθήματα τοῦ βίου, εἶχε καταληφθῇ ὑπὸ ἐκλάμψεως εὐδαιμονίας, ἀνυψούσης αὐτὸν μέχρι οὐρανοῦ.

Ἡ Σεβρέτη ἔκοψε ταχέως πλατὺ φύλλον ἀρκείου καὶ ἐσχημάτισε δι' αὐτοῦ πρόχειρον κύπελλον, ὅπερ ἐπλήρωσεν ὕδατος ἐκ τοῦ ρυακίου. Γονυπετήσασα εἶτα πρὸ τῆς νεαρᾶς κόρης ἔβρεξε τοὺς κροτάφους αὐτῆς καὶ ἔχυσεν ὀλίγας σταγόνας δροσεροῦ ὕδατος ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς.

Ἐλαφρὸς τρόμος ἐκίνησε τὸ πρόσωπον τῆς ἀγνώστου, ἣτις ἐφάνετο ἀναβιοῦσα. Μετ' ὀλίγον, ἀσθενὴς στεναγμὸς διήνοιξε τὰ χεῖλη τῆς, αἱ δὲ μακραὶ αὐτῆς βλεφαρίδες ἐκινήθησαν ὡς ὑπὸ τὴν πνοὴν αὔρας. Εἶτα, κινήσασα τοὺς βραχίονας καὶ στηριχθεῖσα, ἀνεκάθησε βραδέως ἐν τῷ φερέτρῳ περιάγουσα περὶ αὐτὴν βλέμμα ἐκπεπληγμένον καὶ πλήρες ἀθωότητος, ὡς τὸ βλέμμα νηπίου ἐν τῇ κοιτίδι. Καὶ ὁ Διδιέ ἠδυνήθη νὰ θαυμάσῃ τοὺς ὕग्रους καὶ στίλβοντας αὐτῆς ὀφθαλμούς ὁμοίους ἐκ τοῦ χρώματος πρὸς σμαράγδους πλήρεις χρυσῶν ἀστέρων.

— Τί πόνος! ἐψιθύρισε δι' ἀργυροῦχου φωνῆς φέρουσα ἐπανειλημμένως ἐπὶ τοῦ μετώπου τὰς λευκοτέρας ἐλεφαντόδοντος χειρᾶς τῆς. Τί ἔπραξα λοιπόν; τί δυστυχία μὲ κατέλαβε; Νομίζω ὅτι ὁ νοῦς μου σκοτίζεται!.. ὦ! ἐνθυμοῦμαι, ἀνέκραξε διὰ τόνου σπαρτακικοῦ καὶ κρύψασα τὸ πρόσωπον μεταξὺ τῶν χειρῶν τῆς ἤρξατο κλαίονσα.

Ὁ Διδιέ ἔμεινεν ἄφωνος ἐνώπιον τῆς βαθείας ἐκείνης ἀγωνίας· ἠννόησεν ὅτι μέγα ἀτύχημα ἐπῆλθεν εἰς τὴν νεαρὰν κόρην, εἰς τὴν οἰκογένειάν τῆς, εἰς τὴν εὐτυχίαν τῆς ἰσως· εἰς τὸν ἔρωτά τῆς... οὐδὲ νὰ τὸ φαντασθῇ ἤθελεν.

Ἐν τούτοις, ἡ ταλαίπωρος κόρη, καταβαλοῦσα ἰσχυρὰν προσπάθειαν, ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν καὶ ἀπέμαξε τοὺς πλήρεις δακρύων ὀφθαλμούς τῆς διὰ κινήσεως ὑπερτάτης ὑποταγῆς.

Ὁ Διδιέ ἀνέκυψε τότε ἐκ τοῦ πλήρους γοήτρου ληθάργου, ὅστις εἶχε μεταβάλλει αὐτόν, οὕτως εἰπεῖν, εἰς ἄγαλμα. Ἐπλησίασε τὴν ὠραίαν ἀναζητήσασα, ἔτεινε σιωπηλῶς αὐτῇ τὴν χεῖρα, ὅπως βοηθήσῃ αὐτὴν ν' ἀνεγερθῇ καὶ ὠδήγησε αὐτὴν ὑπὸ τὸ δένδρον.

— Καθήσατε, δεσποινίς, τῇ εἶπε διὰ τρεμούσης ἐκ τῆς συγκινήσεως φωνῆς.

Ἐκείνη ὑπήκουσε χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ, καὶ στρέφουσα περὶ ἑαυτὴν τὸ βλέμμα παρετήρει τοὺς χωρικοὺς καὶ τοὺς νέους, οἵτινες, ἰστάμενοι εἰς τινων βηματικῶν ἀποστάσεων, ἠτένιζον αὐτὴν μετὰ συμπαθείας καὶ οἴκτου. Ἐνόμιζεν ὅτι ἐξακολουθεῖ τὸ ἀόριστον καὶ ἀπαίσιον αὐτῆς ὄνειρον, βλέπουσα τὰς τερατώδεις, ἀγνώστους καὶ βεβαίως ἐχθρικός ἐκείνας μορφάς. Ἀλλ' ἡ συμπαθία, ἣν ἐξέφραζον τὰ βλέμματα τοῦ Διδιέ καθυσχάζον καὶ πρὸς αὐτὴν.

— Εἰς μάτην προσπαθῶ νὰ ἐνθυμηθῶ, εἶπε τέλος βραδέως, ἀδύνατον νὰ συνδέσω τὸ παρὸν πρὸς τὸ παρελθόν.

Καὶ ἀτενίζουσα τὸν Διδιέ διὰ τῶν μεγάλων καὶ διαπεραστικῶν αὐτῆς ὀφθαλμῶν:

— Ποῖοι εἶναι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, κύριε; ἠρώτησεν ἀπειθυνομένη πρὸς αὐτόν ὡς πρὸς φυσικὸν προστάτην καὶ μὴ φροντίζουσα νὰ ἐρωτήσῃ τίς ἦτο αὐτός. Πῶς εὗρέθην ἐδῶ;

Ὁ νέος κυνηγὸς τῇ διηγήθη ἐν συντόμῳ τὰ συμβάντα ἀπὸ τῆς ἐπεμβάσεως αὐτοῦ ὑπὲρ τοῦ νάνου μέχρι τῆς ἡττῆς τῶν θωρακοφόρων, οἵτινες ἔφυγον ἐγκαταλείψαντες τὸ φέρετρον, ὅπερ ἔφερον.

Ἡ νεαρὰ κόρη ἐφρικίασεν.

— Λοιπόν, ὑπέλαβε μετὰ τρόμου, μὲ εἶχον κλείσει εἰς αὐτὸ τὸ ἀπαίσιον κιβώτιον, ἤμην εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν τῶν ἀθλίων καὶ ἀνευ ἡμῶν, κύριε...

Δάκρυα ἔρρεον πάλιν ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς· πιέζουσα ὅμως τὸ μέτωπον διὰ τῶν χειρῶν ἐσκέπτετο. Μετὰ τινων στιγμῶν βραθεῖν σκέψιν ἐψιθύρισε ὡς εἰ ὠμίλει καθ' ἑαυτήν:

— Ἀληθῶς, ἐνθυμοῦμαι... Ὅλα μοι ἐπανερχονται εἰς τὴν μνήμην. ὦ! οἱ ἄθλιοι! οἱ οὐτιδανοί!

— Κακῶς ἔπραξα ν' ἀφῆσω νὰ μοι διαφύγωσιν οἱ λησταὶ ἐκεῖνοι, ἀνέκραξεν ὁ Διδιέ εἰς ἄκρον συγκινηθμένος. Συγχωρήσατέ με, δεσποινίς. Ἄ! ἂν εἴθευρα...

Ἀλλ' ἡ νεαρὰ κόρη οὐδ' ἤκουεν, οὐδ' ἔβλεπεν αὐτόν. Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς ἐπλανώοντο εἰς τὸ κενόν, ὡς εἰ ἔβλεπεν προσφιλέ τι φάντασμα. Ἡ ἔκφρασις τοῦ ἡδέος αὐτῆς προσώπου εἶχε καταστῇ ἀπειλητικὴ, ἡ δὲ τεταμένη αὐτῆς χεὶρ ἐφάνετο οἶονεὶ ὠκνοῦσα δι' ἀναθέματος ἐχθρικός σκιάς.

— Μητέρα μου! μητέρα μου! ἀνέκραξε διὰ διακεκομμένης φωνῆς. Τὴν ἤρπασαν καὶ τὴν ἀνέτρεψαν, καὶ τὴν ἔσυρον κατὰ γῆς αἰμόφυρτον· τὴν ἀπέσπασαν ἀπὸ τῆς ἀγκάλης μου οἱ δολοφόνοι! ὦ! ἐγνώριζον ὅτι δὲν ἠδύναντο νὰ μὲ ἐγγίσωσιν, ἐνόσφ αὐτὴ ἔζη, ἡ δακτυλὸς μου μήτηρ! ὦ! δὲν ἠύσπλαγχνίσθησαν τὴν ὠραίαν μακρὰν αὐτῆς κόμην, τὴν ὁποίαν ἐλεύκανεν ἡ θλίψις! δὲν ἠύσπλαγχνίσθησαν τὰ δάκρυά τῆς, τὰς ἱεσείας τῆς, αἵτινες μὲ ἐπλήγωσαν εἰς τὴν καρδίαν, τὰς ἀπειλάς τῆς, τὰς κραυγὰς τῆς! ὦ! τὴν βλέπω, τὴν καλὴν μου μητέρα· μὲ κρύπτει ὅπι-

σθέν της, με καλύπτει διὰ τοῦ σώματός της καὶ με σφίγγει εἰς τὴν ἀγκάλην της! Ποσῶς ὁμως δὲν ἐπηρεάζονται τὰ τέρατα αὐτά! Ἰδὲ αὐτὸν τὸν ληστήν, ὅστις τῇ κόπτει τὴν χεῖρα με τὴν μάχαιραν καὶ γελᾷ. Ὁ Θεὸς δὲν θὰ τὸν κεραυνώσῃ λοιπόν; προχωρεῖ πρὸς ἐμὲ καὶ γελᾷ· ἡ μήτηρ μου πλέει εἰς τὸ αἷμά της. Καὶ αὐτὸς ἐπίσης εἶναι αἱματόφυρτος καὶ θέτει τὴν χεῖρα εἰς ἐμὲ καὶ γελᾷ! Τὰ πάντα εἶναι ἐρυθρά, ἐρυθρά ὡς τὸ αἷμα, τὸ ὁποῖον ρέει ἀπὸ τὴν χεῖρα τῆς μητρός μου. Ὡ! σώσατέ με! κρύψατέ με! κλείσατε τοὺς ὀφθαλμούς μου, διὰ νὰ μὴ βλέπω αὐτὰς τὰς φρικαλεότητας! φονεύσατέ με διὰ νὰ λησμονήσω καὶ νὰ μὴ ὑποφέρω πλέον!... Πῶς! νεκρά, νεκρά ἐδῶ εἰς τοὺς πόδας μου ἡ καλὴ μου μήτηρ, ἥτις με ἐλίκνιζε μικρὰν εἰς τὰ γόνατά της ἄδουσα διὰ νὰ με ἀποκοιμήσῃ, ἥτις μόνον τὸν Θεὸν καὶ τὴν θυγατέρα της ἠγάπα! Νεκρά! ὄχι, δὲν εἶναι ἀληθές, δὲν εἶναι δυνατὸν, εἶναι ἀφροσύνη. Διατί λοιπόν νὰ ἦναι νεκρά ἐκείνη καὶ ἐγὼ νὰ ζῶ; Ἄ! δὲν πιστεύω ὅτι ἀπέθανε, τὸ ἀκούετε; οὐδέποτε θὰ τὸ πιστεύσω. Εἶμαι βεβαία ὅτι κρύπτεται ὀπισθεν δένδρου τινὸς καὶ θὰ ἐμφανισθῇ καὶ θὰ μοὶ εἴπῃ χαμηλοφώνως: «Κόρη μου!» Ὡ! ναί, θὰ αἰσθανθῶ τὰ φιλήματα τῆς. Ἐλθέ λοιπόν, μήτηρ μου, ἐλθέ, ἡ Κλοτίλδη σου σὲ περιμένει. Ἐλθέ, καὶ θὰ φύγωμεν μαζὺ ἀπὸ τὸν ἄθλιον αὐτὸν τόπον, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν ἔπρεπε ποτὲ νὰ ἔλθωμεν.

Πάντες διετέλουν ἐν ἄκρῃ συγκινήσει ἀκούοντες τὴν ἔκφρασιν ἐκείνην τῆς οὐδύνης καὶ τοὺς ἀσυναρτήτους λόγους.

— Ἄ! οἱ ἄνδρες αὐτοὶ ἐφόνευσαν τὴν μητέρα σας πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν σας, εἰς τὴν ἀγκάλην σας! ἀνέκραξεν ὁ Διδιὲ τρέμων ἐκ τῆς ἀγανακτήσεως. Τὴν μητέρα σας, δεσποινίς! Λοιπόν! τὸ ἔγκλημα αὐτὸ δὲν θὰ μείνῃ ἀτιμώρητον... θὰ ἐκδικηθῇτε, σὺς τὸ ὁμνύω.

Ἄλλ' ἡ νεκρὰ κόρη σείουσα τὴν κεφαλὴν:

— Δὲν ὑπάρχει δι' ἡμᾶς ἐκδίκησις, εἶπεν. Ἄλλως τε, ὁ θάνατος τῶν φονέων δὲν θὰ μοὶ ἀποδώσῃ τὴν μητέρα μου· καὶ αὐτὴ δὲ με διέταξε θνήσκουσα νὰ συγχωρήσω τοὺς δημίους της. Μὴ πιστεύσετε, κύριε, ὅτι ἄνδρος φόβος ἐπάγωσε τὴν ψυχὴν μου καὶ ὅτι ἐγκατέλειψα τὴν μητέρα μου εἰς ἐκείνην τὴν ἀγέλην τῶν ἀγρίων θηρίων. Εἶμαι ἀδύνατος γυνή, ἀλλ' ἤντησα εἰς τὴν ὁδύνην μου ὑπεράνθρωπον δύναμιν καὶ λαβοῦσα τὴν μητέρα μου εἰς τὴν ἀγκάλην μου ἔφυγα με τὸ προσφιλεῖς φορτίον μου μακρὰν τοῦ καταραμένου τόπου. Ὡ! ὁποῖα αἱματηρὰ νύξ καὶ ὁποῖον φοβερὸν σφαγεῖον! Τὰ παιδία ἐκραύγαζον καὶ τὰ ἐφόνευον· αἱ γυναῖκες ἔκλαιον καὶ τὰς ἐφόνευον· οἱ γέροντες ἰκέτευον καὶ τοὺς ἐφόνευον.

Ὅταν ἐνόμισα ὅτι ἤμην ἐν ἀσφαλείᾳ, ἠθέλησα νὰ σφογγίσω τὸ αἷμα, τὸ ὁποῖον ἔρρεεν ἐκ τῆς πληγῆς της· ἀλλ' ἐκείνη, ἐννοοῦσα ὅτι ἀποθνήσκει, προσήλωσεν ἐπ' ἐμοῦ ἐν βλέμμα τόσῳ τρυφερὸν καὶ τόσῳ

περίλυπον, ὥστε θὰ με ἀκολουθῇ πάντοτε μέχρι τῶν ὀνείρων μου καὶ θὰ ἀγρυπνῇ ἐπ' ἐμοῦ, ὡς ὁ ἀστὴρ τοῦ ἀγγέλου φύλακός μου. Οἱ ὀφθαλμοὶ ἐκείνοι, ἀπὸ τοιουτοτρόπως με ἠτένισαν, δὲν θὰ ἠτένισον πλέον εἰμὴ τὸν Θεόν. Ἐκυψα ἄπελπις ἐπὶ τοῦ προσώπου της καὶ ἠσθάνθην ἐπὶ τῶν χειλέων μου θερμὴν πνοήν. Ἡ πνοὴ ἐκείνη ἦτο ἡ ψυχὴ τῆς μητρός μου ἀνερχομένης εἰς τὸν ὑπέρτατον Κριτὴν. Θὰ το πιστεύσετε, κύριε; τὴν στιγμὴν ἐκείνην οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην κραυγὴν ἀφῆκα· δὲν ἠδυνήθην νὰ κλάσω. Ἦμην λοιπὸν ἐκεῖ γονυπετὴς καὶ βυθισμένη εἰς τὴν ἄφωνον ὁδύνην μου, ὅτε οἱ δύο ἐκεῖνοι θωρακοφόροι, τοὺς ὁποίους ἐτιμωρήσατε, ἔσπευσαν πρὸς ἐμέ. Ἐνόμισα ὅτι ἤρχοντο νὰ με φονεύσουν καθὼς οἱ σύντροφοι αὐτῶν εἶχον φονεύσει τὴν μητέρα μου καὶ ἀνέμενα μετὰ μυστικῆς χαρᾶς. Ἄλλ' οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἦσαν ἀληθῶς οἰκτείρμονες. Μοὶ εἶπον ὅτι ἤμην ὠραία, ὅτι ἠδύναντο νὰ με σώσουν... τί γνωρίζω, ἐγὼ, ἡ ὁποία οὐδὲν ἄλλο ἐσκεπτόμην εἰμὴ νὰ παρατηρῶ τὴν μητέρα μου θέλουσα νὰ ἐξυπνήσω αὐτὴν καὶ νὰ τὴν ἀσπασθῶ!

Ἐνθυμοῦμαι ὁμως ὅτι ἐκράτουν διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς γυμνὸν ξίφος καὶ διὰ τῆς ἄλλης ἐν ποτήριον πλήρες, τὸ ὁποῖον ἔφερον συχνάκις εἰς τὰ χεῖλη μου. Ἐγὼ ἀπώθουν πάντοτε αὐτό, φοβουμένη ὅτι τὸ ἐρυθρὸν ὑγρὸν, τὸ ὁποῖον περιεῖχεν, ἦτο αἷμα. Ἐνθυμοῦμαι ἐπίσης ὅτι διὰ τῆς βίρας με ἔσυρον μακρὰν τοῦ ἱεροῦ πτώματος, τὸ ὁποῖον ἤθελα νὰ θάψω διὰ τῶν χειρῶν μου, καὶ ὅτι μακρόθεν εἶδα ἐν μέσῳ τῆς ἐκτεταμένης αὐλῆς τῆς ἐπαύλεως πυρᾶν, τῆς ὁποίας αἱ φλόγες ἀνῆρχοντο μέχρις οὐρανοῦ· ἀπὸ δὲ τῶν παραθύρων οἱ νικηταὶ στρατιῶται ἔρριπτον εἰς τὴν γιγαντώδη ἐκείνην ἀνθρακίαν τὰ σώματα ἐκείνων, εἰς τοὺς ὁποίους, ὡς εἰς ἡμᾶς, ὁ βαρόνος τοῦ Μογγλὰ εἶχε δώσει ἄσυλον.

— Ταλαίπωρα θύματα! ἐψιθύρισεν ὁ Διδιὲ.

— Καὶ καταστρέφουσι τὸ πλάσμα ἐν ὀνόματι τοῦ Πλάστου, οἱ ἄφρονες, ὑπέλαθεν ἡ Κλοτίλδη μετ' ἐξάρσεως, ἥτις καθίστα ἐρυθρὰς τὰς ὠχρὰς αὐτῆς παρειάς· ἐν ὀνόματι θρησκείας, ἡ ὁποία παραγγέλλει τὴν πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τὸν πλησίον ἀγάπην! Ὡ Χριστέ, λυτρωτὰ καὶ εὖσπλαγγε Θεέ, ἂν ἐπανήρχεσο μετὰ τῶν ἡμῶν, θὰ ἔσβυνες διὰ τῶν δακρύων σου τὰς πυρᾶς, τὰς ὁποίας ἀνάπτουσιν οἱ δήμιοι οὗτοι.

— Δεσποινίς, εἶπεν ὁ Διδιὲ ὑποκλινόμενος μετὰ σεβασμοῦ ἐνώπιον αὐτῆς, θὰ στέρεξητε νὰ ἔλθητε ὑπὸ συνοδίαν ἡμῶν εἰς τὸν πύργον ἐκεῖνον, τοῦ ὁποίου τὰ τεῖχη βλέπετε πρὸς μεσημβρίαν; Ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἄρχοντος δὲ Μονσενύ, τοῦ θεοῦ καὶ κηδεμόνος μου, δύναμαι νὰ σὺς προσφέρω φιλοξενίαν. Ἐλθετε.

Ἡ Κλοτίλδη προσήλωσε βλέμμα ἀνήσυχον καὶ διαπεραστικὸν ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Διδιὲ. Εἶδεν ὁμως ἐν αὐτοῖς ἐκδηλουμένην τὸσαύτην εἰλικρίνειαν καὶ τι-

μιότητα, ὥστε, χωρὶς πλέον νὰ διστάσῃ, ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν κυνηγὸν λέγουσα αὐτῷ:

— Ἐρχομαι, κύριε.

Ἀμφότεροι τότε ἔλαβον τὴν πρὸς τὸν πύργον ἀγούσαν, συνοδευόμενοι ὑπὸ τῶν νάνων καὶ τῶν χωρικῶν, οἵτινες ὠδήγουν τὸν ἵππον καὶ τοὺς κύνας.

[Ἐπεται συνέχεια].

TONY.

ΒΣΕΒΟΛΟΑ ΚΡΕΣΤΟΒΕΚΗ

ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

ΜΕΡΟΣ ΤΡΙΤΟΝ

[Συνέχεια]

Ἐν τούτοις αἱ ὑποθέσεις του περιεπλάκησαν δεινῶς. Τὸ ἐνοίκιον πρὸ πολλοῦ δὲν εἶχε πληρωθῇ καὶ ὁ οἰκοδεσπότης ἐξηνάγκασεν αὐτὸν νὰ κενώσῃ τὸ δωμάτιον. Ὁ Βαλεριανὸς μετῴκησεν εἰς τρώγλην τινά, ἣν παρεχώρησεν αὐτῷ ἀντὶ 12 ρουβλίων κατὰ μῆνα ἡ ἐνοικιάζουσα τὰ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ δωμάτια μετ' ἐπίπλων. Πληρώσας μετὰ μεγάλου κόπου διὰ τὸν ἥμισυ μῆνα προκαταβολικῶς, ἤρξατο διαμένων καὶ ἀποδιώκων τὴν σκέψιν περὶ τοῦ πῶς θὰ πληρώσῃ τὸ ἕτερον ἥμισυ.

Πρὸς τὸ παρὸν δὲν ἀπεδίωκον αὐτὸν ἀκόμη, ἀλλ' ἡ πίστῳσις αὐτοῦ ὁσημέραι ἐθραύετο ἐπὶ μάλλον καὶ μάλλον· ἡ οἰκοδεσποινα ἔπαυσε περιποιουμένη αὐτὸν καὶ χορηγοῦσα ξύλα καὶ σαμβάριον, ὁ παντοπώλης δὲν τῷ ἔδιδε πλέον ἐπὶ πιστώσει οὐδὲ ἐν ἀλειμματοκήριον, οὔτε μάλιστα ἐνὸς καπηκίου πράγμα· ἔμενεν ἀκόμη τὸ ἐλληνικὸν μαγειρεῖον, ἀλλ' ἐπὶ τέλους, καὶ ἐκεῖ ἔπαυσαν χορηγοῦντες αὐτῷ τροφὴν ἀνευ χρημάτων. Ἐκεῖνο τὸ εὐεργετικὸν ἐκ πεντήκοντα ρουβλίων βοήθημα, ὅπερ τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπεστέλλετο αὐτῷ ἐκ τῆς ἐκ Ριζάκης θείας του, πρὸ πολλοῦ εἶχεν ἤδη διακοπῇ, διότι ἡ θεία αὕτη εἶχεν ἀποθάνει μικρὸν μετὰ τὸν γάμον τοῦ Βαλεριανοῦ καὶ τὰ ὀλίγα ὑπάρχοντα αὐτῆς περιήλθον εἰς τὴν κατοχὴν τῶν πλησιεστέρων κληρονόμων. Ἐνὶ λόγῳ οὐδεμίαν παρ' οὐδενὸς εἶχεν ἤδη νὰ ἀναμένην συνδρομήν. Καὶ νὰ ὑποθηκεύσῃ πᾶν ὅ, τι ἠδύνατο νὰ γείνῃ δεκτὸν εἰς τὰ διάφορα «γραφεῖα δανείων ἐπὶ ἐνεχύρῳ». Ὁ Κόροβοφ ἔμενε σχεδὸν γυμνὸς καὶ ἐπὶ τέλους μόνον τὸ θερινὸν ἐπανωφόριον εἶχε νὰ ἐπιδείξῃ καὶ τοῦτο πεπαιωμένον. Παρίστα εἰκόνα μιᾶς ἐκ τῶν ἀθλίων ὑπάρξεων, ἐνὸς ἐκ τῶν τῆς τελευταίας ρέπορτερ ἐφημερίδων τοῦ δρόμου. Εἰς τὴν μίαν δίδει «σημειώσιν» εἰς τὴν ἄλλην κανὲν «διάφορον» ἢ «σκανδαλώδης πράξις ἔλαβε χώραν»,—καὶ ἦτο εὐτυχής, ἂν κατάρθου ν' ἀποσπάσῃ διὰ τὸν πενιχρὸν κόπον του κανὲν τραπεζογραμματίον